

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Győrött, a 2010. évi április hó 27. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A hatósági eljárás akadályozásának büntette miatt vádlott ellen indult büntető ügyben a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2008. évi december hó 16. napján kihirdetett 1.Bf.363/2008/8. számú **ítéletét helybenhagyja.**

I n d o k o l á s :

A Tatabányai Városi Bíróság a 2008. április 24. napján kelt 3.B.1009/2007/15. számú ítéletével a vádlottat 1 rb. bűnpártolás (Btk. 244. § (1) bekezdésének b.) pontja) vétségében mondta ki bűnösnek, ezért őt 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel összegét 400.-Ft-ban állapította meg. A vádlottat az 1 rb. hatósági eljárás akadályozásának büntette (Btk. 242/A. § (2) bekezdése) miatt ellene emelt vád alól felmentette. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre való átváltoztatásáról, valamint kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére a bűncselekmény minősítésének a vád szerinti megváltoztatása, valamint a kiszabott büntetés súlyosítása és mellékbüntetés kiszabása érdekében, a vádlott és védője felmentésért jelentett be fellebbezést.

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2008. december 16. napján kihirdetett 1.Bf.363/2008/8. számú ítéletével az első fokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a vádlott cselekményét 2 rb. hatósági eljárás akadályozása büntette kísérletének (Btk. 242/A. § (1) és (2) bekezdése) minősítette. Ezért a vádlottat - halmazati büntetésül - 500 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, és 2 évre eltiltotta az ügyvédi tevékenység gyakorlásától. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 800.-Ft-ban állapította meg, és rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre való átváltoztatásáról. Egyebekben - a vádlott személyi adatainak pontosításával - az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a vádlott fellebbezést terjesztett elő. Elsődlegesen fellebbezési kérelme felmentésre, másodlagosan a kiszabott pénzbüntetés mértékének enyhítésére és az ügyvédi tevékenység gyakorlásától való eltiltás mellőzésére irányult. Harmadlagos jogorvoslati kérelmében a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte. Egyidejűleg az eljáró ügyészség, az ügyész és a Komárom-Esztergom

Megyei Bíróság 1.Bf. tanácsával szemben elfogultsági kifogást terjesztett elő azzal, hogy amennyiben az ítélőtábla - a harmadlagos fellebbezi kérelmének helyt adva - a megyei bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, jelöljön ki más bíróságot az ügy elbírálására.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.50/2009/1-I. számú átiratában a másodfokon eljáró megyei bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Álláspontja szerint a Tatabányai Városi Bíróság az eljárási szabályok betartásával lefolytatott bizonyítás eredményeként teljes körűen megalapozott tényállást állapított meg, amely a másodfokú eljárásban is irányadó volt. Rámutatott arra, hogy a másodfokon eljáró Komárom-Esztergom Megyei Bíróság eljárási hibát vétett azzal, hogy ítélete nem tartalmazta a jogorvoslati jogokra történő kioktatást, s erre vonatkozó tájékoztatás a tárgyalásról készült jegyzőkönyvben sem található. Az eljárásbeli mulasztást azonban orvosolja az, hogy az ítélet - iratok között fellelhető - bírósági példányán található irodai utasítás egyértelműen utal arra, hogy a vádlottat a harmadfokú jogorvoslat lehetőségéről tájékoztatták, aki élt is fellebbezési jogával. Egyebekben a főügyészség megítélése szerint a másodfokú eljárás törvényes volt.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a megyei bíróság a vádlott cselekményét törvényesen minősítette, ezáltal helyesen döntött az elsőfokú ítélet megváltoztatásáról. Megalapozottan határozott akkor, amikor a vádlottal szemben az első fokon kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát - a vádlott terhére megállapított további bűncselekményre figyelemmel - felemelte. A vádlott valós jövedelmi viszonyaira tekintettel a főügyészség ugyancsak egyetértett az egy napi tétel összegének felemelésével. A fellebbviteli főügyészség indokoltnak találta a foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés kiszabását is, mivel a vádlott cselekményét az ügyvédi foglalkozása felhasználásával követte el.

A vádlott kizárás iránti kérelmét ugyanakkor okafogyottnak minősítette, mivel a másodfokú eljárás vele szemben befejeződött, más bíróság kijelölésére nem kerülhet sor.

Az érdekeltek az ítélőtábla előtt tartott nyilvános ülésen megjelentek.

A vádlott fellebbezését fenntartotta, annak indokait kiegészítve a nyilvános ülésen írásbeli beadványt terjesztett elő. Ebben hivatkozott arra, hogy a megyei bíróság által megállapított bűncselekmény egyik tényállási eleme - a kényszer illetve a fenyegetés - a vád tárgyává tett cselekmény esetében nem állapítható meg. **sértett** tanúvallomását, egyes kijelentéseit elemezve a vádlott kifejtette, hogy a tanút jogellenes cselekményre nem kényszerítette, és az ő részéről a tanú fenyegetettsége sem állt fenn. E körben kiemelte, hogy **sértett** arra kérte őt, hogy a gyermeke javára eljárva intézkedjen az iránt, hogy **T 1** az örökbefogadáshoz hozzájáruljon, valamint megadta neki a gyermek bankszámlaszámát is. Ebből a vádlott álláspontja szerint a kényszer illetve a fenyegetés cáfolatára vonatkozó következtetést lehet levonni.

Kiemelte továbbá azt is, hogy nem állt szándékában **sértett** befolyásolása, a bűncselekmény alanyi oldala is hiányzik tehát.

Megítélése szerint tévedett a megyei bíróság akkor, amikor **sértett** tanúvallomása során elhangzott vélemény-nyilvánításait kiemelte szöveggörnyezetéből, azoknak önálló értelmet adott, ezáltal a bizonyítékokat törvénytörően értékelte.

Mindezek alapján álláspontja szerint a megyei bíróság a tényállást nem derítette fel teljes körűen, emiatt jogi következtetései is okszerűtlenek voltak.

A büntetés kiszabása körében kifogásolta a vádlott azt is, hogy az nem tettarányos, nem egyéniesített. Nem vizsgálta a megyei bíróság a személyi körülményeit a kiszabott pénzbüntetés mértéke és a mellékbüntetés alkalmazása során, és azt sem jelölte meg, hogy mely foglalkozási szabályt szegett, amiért az ügyvédi tevékenység gyakorlásától el kell őt tiltani. Kiemelte, hogy a harmadfokú eljárás lezárásáig bizonytalan élethelyzetben él, mely önmagában is büntetés a számára.

A vádlott a nyilvános ülésen hangsúlyozta, hogy a mellékbüntetés kiállása számára rendkívüli terhet jelentene, figyelemmel arra, hogy 12 éve ügyvéd, 56 éves, elhelyezkedési kilátásai rosszak, két - 14 és 22 éves - tanuló gyermekéről kell gondoskodnia.

A vádlott védője a nyilvános ülésen kiemelte, hogy **sértettet** a nyomozóhatóság személyvédő eszközzel látta el, ugyanakkor titkos információgyűjtés elrendelésére nem került sor, emiatt a hangfelvétel nem minősülhet törvényesen beszerezett bizonyítéknak. A védencéhez csatlakozva kérte, hogy amennyiben a harmadfokú bíróság a vádlott elsődleges védekezését nem fogadja el, és őt az ellene emelt vád alól nem menti fel, úgy a mellékbüntetés alkalmazását mellőzze. E körben hivatkozott arra, hogy a Budapesti Ügyvédi Kamara 2008. május 21. napjától 2008. október 6-ig a vádlott ügyvédi tevékenységének gyakorlását felfüggesztette. E szankció alkalmas és elegendő hátrány volt védenre számára.

A fellebbviteli főügyészség képviselője az indítványban foglaltakat fenntartotta. A védelmi fellebbezés kapcsán utalt arra, hogy a hatósági eljárás akadályozása büntettet nem csak kényszerrel, hanem fenyegetéssel is el lehet követni. A vádlott által kilátásba helyezett hátrány alkalmas volt arra, hogy sértettben komoly félelmet keltsen. Erre figyelemmel helyes a megyei bíróságnak a vádlott büntetőjogi felelősségét megállapító döntése, a bűncselekményért kiszabott büntetés - ideértve a foglalkozástól eltiltás mellékbüntetését is - törvényes.

Az ítélet tábla a bejelentett fellebbezések alapján a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság ítéletét a Be. 387. § (1) bekezdése szerint az azt megelőző első-és másodfokú bírósági eljárásokkal együtt bírálta felül. Ennek során a vádlotti fellebbezésben foglaltakat nem osztotta.

Megállapította, hogy az ügy érdemi felülbírálatát akadályozó büntetőeljárási szabálysértést az eljáró bíróságok nem valósítottak meg.

A másodfokú bíróság ugyanakkor - az ügy érdemét nem érintően - mulasztott akkor, amikor a másodfellebbezés lehetőségéről az ítélet kihirdetése után a jelen lévő érdekelteket nem tájékoztatta. Mulasztását azonban a 2008. december 18. napán kelt felhívásával pótolta (1.Bf.363/2008/9. sorszám alatti irat), melynek folytán az érdekeltek részére a jogorvoslati jog biztosított volt, és a vádlott joghatályos fellebbezést terjesztett elő.

A fellebbezés a tényállás megállapításának alapjául szolgáló bizonyítékok mérlegelésének helyességét, e körben különösen **sértett** tanú vallomásának megfelelő értékelését vitatta. Rámutat az ítélet tábla arra, hogy a harmadfokú eljárás során - annak sajátosságai folytán - a

bizonyítékok felülmérlegelésére nincsen lehetőség. Amennyiben a harmadfokon eljáró bíróság a tényállást megalapozatlannak, hiányosnak találja, úgy a határozatot hatályon kívül helyezheti, egyébként a felülbírálat során a Be. 388. § (1) bekezdésében meghatározott rendelkezés szerint a másodfokú ítélet alapjául szolgáló tényálláshoz kötve van.

Az ítéletábra ennek megfelelően vizsgálta a másodfokú ítélet ténymegállapításait és a megyei bíróság ítéletének alapjául szolgáló elsőfokú ítéleti tényállást. Megállapította, hogy az eljáró bíróságok az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges tényeket a bizonyítékok törvényes értékelésével tárták fel, részletes indokát adva annak, hogy a vádlotti védekezéssel szemben miért fogadták el a vádirati tényállást alátámasztó egyéb bizonyítékokat.

A vádlott fellebbezési érvelése kapcsán kiemeli az ítéletábra, hogy a 2007. június 8. napján közte és **sértett** között lezajlott beszélgetésről készült hangfelvétel nem bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés illetve titkos információgyűjtés eredményeként keletkezett, ezért annak felhasználása során sem az e nyomozati cselekményeket szabályozó rendelkezésekre kell figyelemmel lenni. Emellett kiemeli az ítéletábra, hogy az eljáró elsőfokú bíróság ítéleti tényállását - melyet a megyei bíróság ítélete meghozatalának alapjául elfogadott - nem kizárólag a hangfelvételre, illetve az arról készült jegyzőkönyvben foglaltakra alapította, az csupán egyike volt azon bizonyítékoknak, melyek révén logikailag zárt rendben, helyes következtetések útján az ügy tényeit megállapította.

Nem osztotta az ítéletábra a vádlott azon hivatkozását sem, hogy az eljáró bíróságok helytelenül értékelték **sértett** tanú vallomásait az abban rejlő ellentmondások miatt. A vádlott büntetőjogi felelősségének szempontjából releváns tényekre, így T 1-el szemben indult eljárásokban való tanúskodási kötelezettségére, a gyermeke jelenlegi férje általi örökbefogadásához fűződő kiemelt kívánságára, arra, hogy ezt a vádlott magatartása miatt miért érezte veszélyben, a vádlottnak a tanúskodási kötelezettségét befolyásolni igyekvő szándékára és tetteire, a tanú mindvégig következetes vallomást tett. A vádlott azt pedig maga is elismerte, hogy a hangfelvételen rögzített beszélgetés közte és a tanú között elhangzott, és az örökbefogadáshoz való hozzájárulás visszavonásáról szóló nyilatkozatot is ő készítette.

A tényállás alapján a másodfokú bíróság a vádlott bűnösségére megalapozottan következtetett, és cselekményét is helyesen minősítette.

A 2001. évi CXXI. törvény 31. §-a 2002. április 1-jei hatállyal hatósági eljárás akadályozása elnevezéssel a Btk.242/A. §-ával új tényállást iktatott törvénybe. A törvényi tényállás védi az igazságszolgáltatás rendjét, zavartalan működését és egyben a bírósági, hatósági eljárásban részt vevő személyek cselekvési szabadságát.

Elkövetési magatartása a hamis tanúzásra felhíváshoz képest többlet tényállási elemet - erőszakkal, fenyegetéssel kényszerítést - és súlyosabb büntetési tételt is megállapít. Emellett a bűncselekmény tényállása megvalósul akkor is, ha a tettes a passzív alanyt nem az adott ügy lényeges körülményére vonatkozó valótlán vallomástételre vagy a való elhallgatására törekszik rábírní, hanem arra kényszeríti, hogy bármely - törvényben szabályozott, őt megillető - eljárási jogosultságát ne gyakorolja, őt terhelő kötelezettségét ne teljesítse.

Az adott ügyben megállapítható, hogy vádlott a Be. 50. § (1) bekezdésének b.) és c.) pontjában, valamint az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 1. §-ában és 3. § (2) bekezdésében foglalt törvény kötelezettségét megszegve, **sértettet** az örökbefogadáshoz hozzájáruló nyilatkozat megtagadásával való fenyegető ráhatással arra próbálta - eredménytelenül - kényszeríteni, hogy **T 1** ellen folyamatban lévő büntetőügyekben vallomástételi jogát illetve kötelezettségét ne gyakorolja, illetve tegyen olyan valótlan vallomást, mely szerint **T 1**nek megbocsátott.

A vádlott cselekvőségét, szerepét elemezve, értékelve az ítéletábra megállapította, hogy a vádlott nem csupán, mint védenca akarátát közvetítő, annak véghezvitelében segédkező funkciót töltött be. A vádlott önállóan eljárva, saját álláspontját kialakítva tárgyalta **sértett** tanúval, mindvégig éreztetve vele, hogy az események alakításában - így az örökbeadáshoz való hozzájáruló nyilatkozat megadásában vagy visszavonásában - meghatározó, **T 1**-re is befolyással bíró szerepe van.

Az ítéletábra maradéktalanul osztotta a megyei bíróság megállapításait azzal kapcsolatban, hogy a vádlottnak az örökbefogadáshoz való hozzájárulás megadása vagy megtagadása körében tett kijelentései alkalmasak voltak arra, hogy **sértett**ben komoly félelmet keltsenek. E körben a megyei bíróság ítéletének indokolása kiegészítésre nem szorul, ezért arra az ítéletábra - az indokok megismétlése nélkül - csupán hivatkozik.

Mindezek alapján a megyei bíróság helyesen állapította meg, hogy a vádlott mindkét eljárás tekintetében a hatósági eljárás akadályozásának Btk. 16. § -a szerinti kísérletét valósította meg.

Az elkövetett bűncselekmény miatt a megyei bíróság által kiszabott büntetés a Btk. 83. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelel, és a Btk. 37. §-ában megfogalmazott célokat, így az általános és egyéni megelőzés érdekeit is érvényre juttatja. A feltárt bűnösségi körülményekre figyelemmel indokolt volt az enyhítő szakasz alkalmazása, s a vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabása. A pénzfőbüntetés napi tételszámát a megyei bíróság törvényesen és arányosan állapította meg, míg az egy napi tétel összegét a vádlott - ítéletábra előtti nyilvános ülésen előadottak szerint jelenleg is változatlan - személyi körülményei, jövedelmi-vagyoni viszonyai alapján megfelelően határozta meg.

A vádlott fellebbezési érvelésére is figyelemmel az ítéletábra mindenre kiterjedően vizsgálta, hogy a mellékbüntetés kiszabása az adott ügyben törvényes és indokolt volt-e. Megállapította, hogy a vádlott az ügyvédi foglalkozás jelen végzésben fent hivatkozott (Be., Ügyvédekről szóló tv.) szabályainak megszegésével, illetve az ügyvédi foglalkozásának felhasználásával követte el a bűncselekményeket, ezért a foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés alkalmazásának az adott ügyben helye volt (Btk. 56. § (1) bekezdésének a.) és b.) pontja). Figyelemmel a feltárt bűnösségi körülményekre, valamint arra, hogy az igazságszolgáltatás rendjének megtartása fokozottabban várható el az e foglalkozási ágon belül tevékenykedőktől az ítéletábra úgy ítélte meg, hogy a mellékbüntetés mellőzésére nincs lehetőség, s annak tartama is arányos.

A kifejtettek alapján az ítéletábra a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 397. § alapján helybenhagyta.

Győr, 2010. évi április hó 27. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Miklós Mária sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács tagja

ZÁRADÉK:

Ezzel az ítélettel a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2008. december 16. napján kihirdetett 1.Bf.363/2008/8. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

G y ő r, 2010. április 27. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó